

Po Jugoslaviji

Po novem volilnem zakonu je razdeljena Slovenija na 6 volilnih okrožij. Končno besedilo načrta novega volilnega zakona je izdelano. Volitve po novem zakonu se bodo vršile po volilskih okrožjih z državnim listino s tajnim glasovanjem. Volilno pravico ima vsak moški državljani, ki je izpolnil 21. leto. Po vsej državi bo 50 volilnih okrožij in od teh odpade na Slovenijo 6. Eden poslanec pride na 30.000 prebivalcev. Če bo višek prebivalstva večji od 30 tisoč, se bo volil še en poslanec. Na državni listi bo voljenih skupaj 50 poslancev. Bivša mariborska oblast bo obsegala naslednja volilna okrožja: Maribor z okrajji Prevalje, Gornji grad, Slovenj gradec, Maribor levi breg; Murska Sobota z okrajji Muska Sobota, Dolnja Lendava, Ljutomer in Maribor desni breg; Celje z okrajji Krško, Brežice, Šmarje pri Jelšah, Laško in Celje, Ljubljanska oblast obsega okrožja: Ljubljana z okrajji Radovljica, Kranj, Kamnik, Ljubljana okolica in škofja Loka; okrožje zase je Ljubljana mesto; Novo mesto z okrajji Logatec, Kočevje, Črnomelj in Novo mesto. Osrednji vrhovni volilni organ tvori državni odbor. V odboru bodo predsednik Stola sedmorice v Zagrebu, predsedniki Vrhovnih sodišč v Ljubljani, Sarajevu in Podgorici in predsednik Kasacijskega sodišča v Novem Sadu.

Slovenski komunisti so se zatekli v Zagreb, kakor da bi tamkaj cvetela večja svoboda kot v Sloveniji. Začeli so izdajati v Zagrebu komunističen list v slovenskem jeziku pod naslovom »Nova ljudska pravica«. Ta Stalinova pravica pa nima sreče, kakor tudi ne Stalinova vojna akcija zoper Fince. Državno pravdnitvo v Zagrebu je namreč prvo številko tega lista od dne 15. decembra zaplenilo.

Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki boleha na želodcu in črelih, pa pijejo »Franz-Josefovo« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Novice iz domačih krajev

K 30letnici kanonika V. Mikuša

V duševni čistosti in pri telesnem zdravju je dočkal 80 letnico 7. januarja t. l. g. Valentin Mikuš, župnik v št. Juriju ob južni žel. in častni kanonik lavantinski. Rodil se je v Gornjem gradu. Srednjo šolo je končal v Celju. V mašnika je bil posvečen l. 1883. Kaplan je bil v Konjicah, odkoder je prišel v št. Jurij ob juž. žel., kjer že deluje nad 50 let kot dušni pastir. Leta 1897. je postal šentjurski župnik. Za izredne zasluge v dušeskrbi je bil l. 1930. imenovan za častnega kanonika lavantinskega. L. 1933. je obhajal zlato sv. mašo.

Gospod kanonik je bil vedno navdušen narodnjak. V duhovniški službi je posvetil vse svoje moči cerkvi, šoli in prosveti. Na njegovo pobudo sta bili zgrajeni v št. Jurju nova šola in Hranilnica in posojilnica.

Najhujši udarec zanj je bil, ko so ga njegovi politični nasprotniki v naši novi državi ovadili in je moral v častitljivi starosti pred sodišče za zaščito države. 40 najbolj uglednim šentjurskim gre priznanje, da so pred sodnijo nastopili odločno proti izmišljenim obdolžitvam svojega priljubljenega dušnega pastirja ter izpričali njegovo nedolžnost.

Gospod jubilarit lahko gleda s ponosom na svojo tolikoletno delo, katerega je že opravil v vinogradu Gospodovem za utrditev katoliške Cerkve in za zveličanje duš. Gospodu kanoniku izreka »Slov. Gospodar« k izrednemu jubileju iskrene častitke!

Dvojni jubilej. Pred kratkim je praznoval 70 letnico rojstva g. Oberžan Mihael po domače Zelič iz Briš pri Zidanem mostu. Dne 12. januarja 1939 pa bo obhajal 40 letnico zakonske zveze s svojo pridno ženo Antonijo. Oba poznajo bližnji in daljnji, posebno pa še berači in brezposelni, ki vedno najdejo pri »Zeliču« prenočišče, kadar kdo zaprosi. Dobra gospodinja vsakemu popotniku postreže z večerjo in zajtrkom, tako, da se vsak rad zateče v to hišo. Gospodar Mihael, ki je že predal posestvo svoji hčerki, je bil dolgoleten žu-

pan občine Loka pri Zidanem mostu, kot odbornik pa še sedaj zastopa svojo vas pri občini. Kot delaven, pošten gospodar, strogih krščanskih načel, je čislán vsepovsod. Jubilarit je zvest naročnik »Slov. Gospodarja«, ki je kljub starosti še vedno mladostno razpoložen in vedrega obraza. — Vsi njegovi prijatelji in znanci mu k jubileju iskreno čestitamo in mu kličemo: Še na mnoga leta!

Huda pokora zaradi izgubljenih 6 din. Devetletnega Albina Potočnika s Pobrežja pri Mariboru je poslala mati s šestimi dinarji v trgovino. Fant je zgubil med potjo denar in se ni upal domov. Po štirih dneh iskanja so ga odkrili skritega v listnjaku. Dečka so morali koj oddati v bolnišnico, ker sta mu zmaznili obe nogi.

Ponesrečila pri športu. Med smukanjem pod Mariborsko kočo na Pohorju je padla znana smučarka Loti Cetinova tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. — Pri sankanju s krmilnimi sankami pod Kalvarijo v Mariboru si je zlomil levo nogo Marko Pogačnik, sedmošolec in sin bančnega ravnatelja g. Bogdana Pogačnika v Mariboru.

Z zmaznjenimi nogami in rokami v bolnišnico. Jožef Pernat, 18 letni tkalec iz Zg. Radvanja pri Mariboru, je radi slabosti v hudem mrazu na cesti obležal ter zaspal. K sreči so ga pravočasno opazili mimoideči, ki so poklicali mestne reševalce, kateri so na nogah ter rokah zmaznjenega prepeljali v bolnišnico.

Nogo si zlomil vsled padca po ledu. Karel Jek, 35 letni steklarski pomočnik iz Rogaske Slatine, je padel na poledenelih tleh tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo in so ga prepeljali v celjsko bolnišnico.

Visokošolec smrtno ponesrečil. 35 letni ljubljanski visokošolec Milan Gostiša se je vračal domov in šel preko železniškega prelaza v Aleševčevi ulici v Ljubljani. Preslišal je prihod vlaka, kojega lokomotiva ga je tresčila ob stran in je obležal nezvesten. Gostiša so prepeljali koj v bolnišnico, kjer je izdihnil radi močno prebite lobanje.

Dedič odklonil milijonsko dediščino

V Washingtonu se je zgodil gotovo neobičajni primer, da je splošni dedič odklonil milijonsko dediščino. Pokojni milijonar Thompson je zapustil tri milijone dolarjev svojemu bratrancu, uradniku Thompsonu Charlesu. Ko so razglasili oporoko, je Charles presenetil navzoče z izjavo, da mora to dediščino zavrniti, ker si je po zakonik pridobil to imetje na nepošten način. Njegovega stališča niso mogli omajati, tako da so morali dediščino naložiti, dokler se ne najdejo drugi upravičenci do nje.

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

Pred šestimi meseci se je hotel ta trinog ženiti. Brez nadaljnega je šel v hišo kmeta Perova, očeta najlepšega dekleta v vasi.

»Tvojo hčer Natalijo hočem imeti za ženo,« je rekel Perovu, ki ga je ves preplašen gledal.

Oče je ostal nem. Dobro je vedel, da Šubin ne čaka na njegov pristanek.

Natalija je prebledela. Spregovoriti si ni upala, ker je vedela, da bi ugovor izzval Šubinovo jezo, ki bi jo divjak stresel nad njo in starši.

Šubin je opazil spremembo na dekletovem obrazu. Videl je, da se je vsa tresla. A za vse to se ni zmenil.

»Pojdi!« ji je namignil, kakor da bi poklical svojega psa.

Ker se Natalija ni zganila, jo je zgrabil za roko in divje potegnil za seboj.

Deklica je morala iti brez slovesa. Ko je stopala ob strani divjaka, so ji kolena klecala, srce pa ji je

močno razbijalo v prsih. Mož jo je peljal v hišo, v kateri je bilo predsedništvo vaškega sovjeta.

»Poroka« se je izvršila čisto enostavno. Šubin je odprl neko debelo knjigo, na prazen list zapisal svoje ime, poleg tega pa Natalijino. Nato je knjigo zaprl, se obrnil k deklici in rekel:

»Tako, sedaj sva poročena!«

Res sta bila poročena, kajti sovjetske postave niso predpisovale nobenih formalnosti glede sklepanja zakonov.

Šubin, predsednik sovjeta, je obenem tudi izvrševal civilno oblast, zaradi tega je pri njem bila ta stvar še bolj enostavna.

Natalija je že pol leta pri njem. Med tem časom ni niti enkrat videla svojega doma, ker je Šubin nikamor ne pusti. Nihče ne ve, kako ji gre. Le tu in tam jo kdo vidi na dvorišču Šubinove hiše, a govoriti si nihče ne upa z njo ...

Šubin se je sedaj zabaval s tem, da se je z motornim čolnom zaganjal proti ladjam, ki so zaostajale, ker so moči njihovih veslačev pešale. Može so se zbal zaleta, zbrali moči in hitreje zaveslali.

»Te pse je treba priganjati!« se je zasmejal Šubin, ko je videl naprežanje utrujenih ribičev.

Kolo zdrobilo posestniku lobanjo. Vladimir Kačur, 40 letni posestnik od Sv. Krištofa nad Laškim, se je peljal z enovprežnim vozom po cesti. Konj se je splasil ter zdriral, Kačur je padel pod voz in kolo mu je zdrobilo lobanjo. Malo živega so spravili v celjsko bolnišnico, kjer je kmalu umrl.

Hudo se poškodoval pri padcu iz vlaka. Franc Mikuž z Rakeka je po nerodnem naključju padel iz vlaka in so ga oddali s hudimi notranjimi poškodbami v ljubljansko bolnišnico.

Podlegel posledicam padca s hleva. Pavel Koprivnikar, 38 letni hlapec pri gostilničarju in mesarju Linhartu v Litiji, je padel s hleva in se je tako hudo poškodoval na znotraj, da je umrl, preden so ga zamogli izročiti oskrbi ljubljanske bolnišnice.

Dva zmrznjena. Zmrznjenega so našli v obcestnem jarku pri Majšpergu Štefana Stegerja 57 letnega poljskega delavca iz Mostečnega pri Ptujski gori. — Na poti iz Podsrede proti Sušici v svoje stanovanje je obležala v snegu in so našli mrtvo 30 letno Ano Žnidarič.

Plamen ga obžgal po obrazu. Ko se je pretekli teden vozil skozi št. Andraž pri Velenju Jože Štravs, mu je vsled mraza zamrznila voda v motorju. Pri odgrevanju se je nekdo preveč približal z ognjem bencinu, ki se je vnel, plamen je bušil Štravs v obraz in ga zelo obžgal po levi strani lica. Moral si je poiskati zdravniško pomoč.

Požari. Na Kozjaku ob severni meji je vpepelil ogenj 20.000 din vredno domačijo posestniku Jožefu Škofu. — Pri Sv. Tomažu v Slov. goricah je podtaknil nekdo ogej, ki je uničil hišo in gospodarsko poslopje s pridelki ter orodjem posestniku Antonu Bratušku. — V Parovžu pri Doberni se je vnela vsled močno zakurjenega štedilnika lesena hiša posestnika Franca Voršnika, ki je zgorela do tal in je ostala uboga družina sredi zime brez strehe. Pogorelec ni bil zavarovan. — V štajngrobu pri Gornjem gradu je uničil ogenj staro opel arno Marije Sotlerjeve, katero je imel v zakupu Jožef Golob od Sv. Miklavža. — V hiši posestnika Balazič Jožefa v Murški Soboti, v bližini električne črpalke, se je vnelo žaganje, vsled česar se je vsa hiša v kratkem zavila v nepregleden dim, česar so se ljudje tako ustrašili, da so bili čisto zbegani. K sreči pa so ogenj kmalu pogasili in druge nesreče ni bilo kot ta, da so se

Še vedno poceni
prodajamo razno manufakturno blago, kakor: sukno za moške obleke, volneno in svilen blago za ženske obleke in neveste, barhente, flanele, pisano platno in druge tkanine. — Prosimo, obiščite nas! M. PŠENIČNIK, manufakturna in modna trgovina, CELJE, 1922

Ljudje precej ustrašili. — V Slov. Bistrici so imeli v zadnjih dneh kar dva velika požara. V Kalšah je uničil ogenj posestniku Ivanu Arbajteru 30.000 din vredno ostreže na hiši in gospodarskem poslopju. — V tovarni bakra Zugmayer in Gruber je izbruhnil ogenj v valjarni bakrenih ter medenastih plošč. Uničen je stroj za valjanje in znaša škoda 70.000 din. Nesrečo je povzročila iskra iz stroja, ki je vžgala olje, s katerim je bil namazan pogonski jermen.

Podlegel poškodbam na glavi. V Mariborski bolnišnici je umrl Jovan Šešti, nekdanji ruski ujetnik, kateri je služil za hlapca pri gostilničarju Pavešiču v Kamnici pri Mariboru. Pred nekaj dnevi je dobil v pretepu tako hude poškodbe na glavi, da mu tudi v bolnišnici niso mogli več pomagati.

Smrtna žrtev divjega lova. V Tomaževem gozdu pri Negovi v Slov. goricah je pogledalo te dni izpod snega truplo 18 letnega posestnikovega sina Antona Ketiša iz Radunc pri Negovi, katerega so pogrešali od božične noči. Bil je še pri polnočnici, od katere se ni več vrnil. Iz strelne rane na vratu na pol od snega zametene sklepejo, da je postal žrtev neprevidnega strela, ki je bil oddan iz puške divjega lovca.

Velik vlom pri gostilničarju in trgovcu. V Sp. Koreni pri Sv. Barbari v Slov. goricah so nočni vlomilci razbili gostilničarju in trgovcu Stanku Ftiču ročno blagajno, iz katere so pobrali 13.000 dinarjev gotovine. Pokradli so pa še tudi razne blaga za 5000 din.

Izsledena in zaprta nevarna vlomilska družba. Orožniki v Zg. Cmureku ob severni meji so vtaknili pod ključ nevarno triperesno deteljico, katero so tvorili vlomilci: 28 letni Karel Zlatter, 36 letni Franc Gungl in komaj 16 letni Jožef Šrok. Družba ima na vesti 36 vlomov in tatvin, katere je zagrešila od 25. maja do konca decembra lanskega leta na področju občine Velka.

Brez povoda smrtno zaboden. V gostilni pri Sv. Kunigundi nad Zrečami sta se nekaj sporekla Franc Videčnik, gozdni delavec iz Lokanje na Pohorju, in 19 letni Albert Obrul, hlapec na Resniku. Po predpoldanskem sporu sta se imenovala

na razšla. Šele popoldne po sporu je zadel Obrul na Videčnika v isti krčmi in ga brez povoda večkrat smrtno zabodel. Krvav dogodek je vzbudil po vsej okolici upravičeno ogorčenje miroljubnega pohorskega prebivalstva.

Dolgoprstnež pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Nekdolgoprstnež je »silvestroval« na ta način, da je trgovcu šugmanu v njegovi odsotnosti izpraznil blagajno. Bil je ali tako izbircen ali pa prevleden, da je odnesel približno za 7000 din kovane denarja, a bankovce je pustil. Je menda hotel narediti vtis »poštenega« tatu.

72 letnega posestnika napadel in mu odvzel denar. 72 letni posestnik Jožef Rebolj iz Vodice pri Kamniku se je podal v Mengeš na sejm, da bi kupil vola. Starček je vzel s seboj 3500 din, a ni kupil vola in se je vračal proti domu okrog treh popoldne. V gozdu med Vodici in Zejaml ga je napadel 22 letni neznanec in ga je pobil na tla z udarcem s topim predmetom po obrazu. Na tleh ležečemu je segel v telovnik in mu odvzel ves za nakup lepega vola določeni denar. Napadeni si je dobro zapomnil obraz mladega tolovaja.

Roparski umor radi 231 din. Obče ogorčenje je vzbudil roparski umor, ki je bil zagrešen pri Laškem radi 231 din. 20 letni Anton Pfeifer iz Leskovec in 17 letni Janez Senica iz občine Sv. Krištof nad Laškim sta bila zaposlena v neki tekstilni tovarni v Laškem. Po izplačilu tedenske mezde sta pila po raznih krémah in sta odšla okrog polnoči iz Laškega proti Redici. Drugo jutro so našli ljudje na poti iz Laškega v Šmohor Senico mrtvega. Dobil je od zadaj strel v hrbet, imel je prerezan vrat in še osem zapodiljav z nožem. Strašno dejanje je zagrešil po lastnem priznanju Anton Pfeifer, ki je žrtev izropal in si prilastil 231 din.

Ukraden prihranek. V Retečah pri Škofji Loki je bil Mariji Bičkovi ukraden iz hiše prihranek 4600 din.

Mlad fant izginal z zaupanimi mu sedmimi tisočaki. V Gradcu pri Litiji ima trgovino pri mostu Alojz Cerar. Omenjeni je 18 letnemu Mirku zaupal sedem tisočakov z naročilom, naj poravnava z denarjem zanj razne račune po Ljubljani, kamor se je peljal. Ko se je Mirko odpejpal z denarjem, se ni več vrnil iz Ljubljane in ga tudi ni bilo k nobenemu od trgovcev, h katerim je bil poslan od Cerarja. Oškodovani trgovec je naznanil Mirko oblasti, da ga izsledi.

Po dolgih mesecih pojasnjen roparski napad. V noči 18. januarja 1939 sta vdru neznana ro-

Njegovi spremljevalci so se smejali in mu pri-trjevali.

V prejšnjih časih je bilo drugače. Ko so se ribiči vračali z lova z bogatim plenom, je nad reko odmevala mehka ruska pesem. Vsi so peli, a takt jim je dajalo škripanje vesel, s katerih je kapljala voda, ko so jih dvignili iz reke. Sedaj ribiči molčijo, molčijo in slišijo se samo kletve in smeh rdečih sprem-ljevalcev.

Nekdaj so ob povratku ladij žene in otroci napolnili obalo. Vsak je že od daleč spoznal možovo ali očetovo ladjo. Mahali so in vzklikali. Sedaj je obrežje prazno in tiho. Ni niti otrok, ki bi se igrali z lepim, srebrnim peskom. Vsak živi zaprt — v ne-zaupanju, strahu in obupu.

A vendar so se na nasipu pojavili ljudje, ki so jezdili na nizkih konjih, s kopjem v roki in karabinko na hrbtu. To so konjeniki sovjetske vojske, ki stražijo na meji. Jezdeci so se polagoma bližali.

Boljševiki v motornem čolnu so jih opazili. Začeli so jim mahati v znak prijateljstva, toda vojaki se niso zmenili za nje in so odjezdili dalje. Njihove postave so se vse bolj manjšale, dokler naposled niso popolnoma izginile v daljavi...

Ladje so polagoma pristajale. Možje so poska-kali iz njih in jih z verigami privezali za močne kole, ki so bili zabiti v zemljo na robu obrežja.

Motorni čoln je pristal na svojem običajnem me-stu. Šubin in spremljevalci so se ustavili na bregu, da bi nadzirali iztovorjenje rib. Šubin je imel samo-kres za pasom, spremljevalci pa puške v rokah.

Ribiči so iz ladij nosili napolnjene košare na dva velika tovorna avtomobila, ki sta stala na obrežju. Ko je kateri ribič izročil košaro sodrugu šoferju, je prejel od njega en bon.

Naposled je v avtomobilih izginila tudi zadnja košara. Vsak ribič je imel v roki toliko bonov, ko-likor košar je oddal. Povešenih glav in s srdom v srcu so se podali domov. Za njimi so šli Šubin in njegovi spremljevalci.

Dva ribiča, že starejša in sivih las, pa sta se vr-nila k svoji ladji. To sta bila Ivan Krilov in Vladimir Olgopor. Šubinu sta rekla, da je njuna ladja dobila luknjo, ki jo morata čimprej zamašiti. Ker je v ladji res bilo nekoliko vode, je Šubin verjel in njima do-volil, da smeta ostati in ladjo popraviti. Moža sta hitro skočila v ladjo in se na videz lotila popravilja-nja.

Robot denar

V angleški kovnici so prišli na originalno mi-sel dati drobno novo obliko. Namesto da bi bili novčiči okrogli ka-ko doslej, hočejo v bo-doče kovati robate. Se-veda njihova robatost ne bo velika, novčiči bodo imeli obliko zvezdic z dvanajsterimi kraki. Na-vzlic temu so pa nale-teli ti novčiči na odpor med občinštvom. Ljudje jih nočejo sprejemati, čeprav imajo enako ve-ljavo kakor dosedanji okrogli novčiči. V pro-metu jih je zelo malo, čeprav so jih spravile angleške banke po na-logu finančnega ministr-stva med ljudstvo mno-

parja skozi slamnato streho v hišo, v kateri prebivata sestra 62 letna Marija in 60 letna Ivana Bregar v vasi Brinje pri Beričevem na Kranjskem. Tolovaja so na pomoč kričeči ženski ukrotila z grožnjo s smrtjo in sta jima prestrašeni ženski izročili 600 din, katere sta hranili na peč. Orožnikom iz Dola pri Ljubljani je sedaj uspelo, da so zaprl 25 letnega kovaškega pomočnika Ivana Hromca in ključavničarskega pomočnika Leopolda Omejca iz okolice št. Vida nad Ljubljano. Prijeti Hromec je zločin priznal.

Veliki sleparji imajo srečo. Zagrebško mestno elektrarno je osleparil za 800.000 din in pobeg-

nil inženjer Marcel Srkulj. Slepar je sin bivšega zagrebškega župana in ministra Stefana Srkulja. Mladega Srkulja je že imela mariborska policija zaprtega, ker se je sumljivo obnašal, ko je hotel po poneverbi pobegniti preko naše severne meje v Nemčijo. Mariborska policija je vprašala zagrebško, ali je od nje prijeli res sin bivšega župana v Zagrebu. Ko je prejela potrdilo, da je navedba aretirane resnična, ga je izpustila. Komaj je bil na svobodi, je že priromala iz Zagreba v Maribor tiralica za izpuščenim, ki pa je bil tedaj na posrečenem pobegu preko južnih krajev naše države v Albanijo.

dokazal moč ter uspeh nemške propagande. Nemški Tirolci so bili skrajno odločni, da ostanejo, kjer že bivajo toliko stoletij. Rajhovski agitatorji pa so pregovorili te dobre katoličane, naj le glasujejo za Nemčijo, ker bo preselitev le začasnega značaja in bo služila pozneje kot opora za dokaz, da je južna Tirolska res nemška in bo Nemčija zahtevala vrnitev tega ozemlja vsemogočnemu rajhu.

Maršal Göring najvišja osebnost na področju vojnega gospodarstva. Nemški maršal Göring je prevzel 4. januarja upravo vsega vojnega gospodarstva, da bo Nemčija zamogla čim uspešneje klubovati angleški zapor.

Komunistični brezbožniki in nacionalistični pogani se dobro razumejo. V Moskvi je imel, kakor poroča angleški list »The Tablet«, nemški komunist Valter Troppau govor, v katerem je rekel: »Nemški novopogani so prav tako brezbožni kakor sovjeti; oboji smatrajo krščanstvo kot svojega sovražnika, dokler ni zlomljen ves njegov vpliv.« Drug voditelj brezbožniškega gibanja, Mucharsnik, pa je rekel v Kijevu: »Nemški novopogani bojujejo isti boj kot mi, samo znaka sta različna: njihov znak je kljukasti križ, naš pa kladivo in srp. Je sicer nekaj razlik, toda mi smo radi pripravljeni stopiti z njimi v stike, da skupno pobijamo cerkve. Stalin se je zedinil s Hitlerjem. Zakaj ne bi Jaroslavski (vodja ruskega brezbožništva) sledil temu zgledu ter se sporazumel z Rosenbergom (narodno-socialističnim kulturnim voditeljem)?«

Pust namesto Božiča. Komunistični brezbožniki so v Rusiji božične praznike že davno odpravili. Isto bi radi dosegli tudi v vzhodni Poljski, ki so jo zasedli na podlagi pogodbe z Nemčijo. Ob zadnjih božičnih praznikih so brezbožniške organizacije priredile po mestih in vaseh katoliške Poljske pravo vojno zoper krščansko praznovanje Božiča. Brezbožniški agitatorji so se razlezli med preproste ljudi, da bi jih z obljubami in grožnjami odvrgli od krščanskega božičnega praznovanja. Na sveto božično noč so priredili nastope pustnih šem, h katerim so silili otroke državnih šol. Te nastope so obnovili dan pred pravo slavnim Božičem. Uloge pustnih šem zares najbolj pristojajo brezbožniškim bolj-

Od potresa in povodnji strahovito udarjena Turčija

Zadnjič smo poročali o strašni potresni nesreči, katera je zadela Turčijo. Prvemu groznemu potresnemu udarcu je sledil v kratkem še drug. Nov močan potres je opustošil še pokrajino Izagata in kraje vzhodno od mesta Erzignjan. Na tem ozemlju se je zrušilo v devetih vaseh 97 hiš, 67 pa je bilo poškodovanih. Človeških žrtev ni bilo. Po uradnih cenitvah znaša število smrtnih žrtev radi potresa 45.000. Ranjenih je bilo okoli 100.000 ljudi, brez strehe je ostalo pol milijona ljudi. Potresnemu uničenju so se pridružile še poplave, katere so povzročili nalivi. Med Smirno in Brusu v zapadni Turčiji so vsled silovitega deževja prestopile reke bregove in povzročile velike poplave. Samo v mestu Kemal paša, ki ima 16.000 prebivalcev, je reka Simal uničila pet mestnih okrajev, pri čemer je našlo smrt okoli tisoč ljudi. V okolišnih vaseh je utonilo veliko ljudi in živine.

Materialna škoda je zelo velika. Dvajset vasi so morali radi poplave čisto izprazniti, več drugih pa je bilo odrezanih od ostalega sveta. Reke, katere so se razlile, so popolnoma opustošile široke doline Lamaniša, Menementa in Amatyja. Vse železniške proge in tudi vse brzojavne in telefonske zveze so bile po teh dolinah prekinjene. Cela vrsta poslopij je izginila pod vodo. Vse poljedelske naprave in vsa polja so uničena do Smirne. Zaradi neustreznega deževja je reka Simal stopila iz korita ter deloma spremenila svoj tok. Namesto v Marmorno morje teče sedaj v jezero Akolinijo pri Brusi. Tako je prestopilo bregove tudi to jezero in grozi nova nesreča. Vsega skupaj je utonilo 1200 ljudi, 25.000 jih je brez doma. Velika škoda je povzročena, ker so odnesle vode na tisoče domačih živali.

Po svetu

Moč in uspeh nemške propagande na južnem Tirolskem. Dne 31. decembra o polnoči je potekel na južnem Tirolskem tamonjšemu nemškemu prebivalstvu rok za odločitev: ali glasuje za Nemčijo ter se izseli v rajh, ali pa ostane na svojih domovih ter postane pripadnik Italije. Vseh

Nemcev na južnem Tirolskem je 250.000. Od teh je glasovalo za nemško pripadnost 185.365 ali 75%. Ti Nemci se bodo morali izseliti v rajh in bodo prepustili Italiji 18 milijard dinarjev, s katerimi bo plačevala Nemčija svoje nabave v Italiji. Izid beleženega glasovanja je zanimiv, ker je zopet

go. Vse kaže, da jih bo mrcalo finančno ministristvo zaradi vedno hujšega odpora med prebivalstvom kmalu zopet vzeti iz prometa. Ta novotarija se torej v Angliji ni obnesla.

Milo in voda

Znano je, da ščitita voda in mlo skupaj kožo pred marsikakšnim bolezenskim pojavom. Neki švedski zdravnik je pred kratkim v tem pogledu preiskal celo vrsto mil in je ugotovil, da imajo mastna mila največ razkuževalne moči. Umivanje z dobrim milom je uničevalo pri poskusnih osebah ne samo nedolžne glivi-

Ko so šubin in ostali izginili, sta se ribiča vzravnila in se hudomušno zasmejala. Njuna ladja ni imela luknje, pač pa nekaj drugega: tajno dno, ki sta ga skrivaj napolnila z ribami, da bi jih za pribojšek nesla domov svojim izstradanim družinam.

Ribič sta okrog sebe slišala samo žuborenje vode. Od časa do časa je kateri udaril s kladivom, da bi v slučaju alarma mogla opravičiti svojo navzočnost v ladji.

Olgopor, ki je bil po postavi višji, se je podal na nasip, od koder je lep razgled na vse strani. Tam bo na preži in bo opazoval okolico.

S tovarišem sta se dogovorila, da bo dvignil kapo, če bo vse varno. Ta kapa je že bila stara in oguljena. Potreboval bi drugo, toda kako bi si jo mogel nabaviti v sovjetskem carstvu, ko še toliko ne zasluži, da bi za silo prehranil ženo in šestero otrok, izmed katerih je največji star šele dvanajst let.

Krilov, ki je bil manjši, mož jasnih oči in odkritega obraza, je prevzel težavno nalogo, da bo spravil iz tajnega predala ribe. On je moral skrbeti za ženo, dvajsetletno hčer Natašo in osemnajstletnega sina Petra. Sin je bil jetičen in obsojen na

smrt, ker pri hiši ni bilo denarja za zdravnika, zdravila in primerno postrežbo.

Medtem ko se je Olgopor počasi vzpenjal na nasip, je Krilov opozavol reko in obrežje. Srce mu je razbijalo. Živci so bili napeti zaradi čakanja. Sicer je že večkrat izvršil enako nalogo, a vedno se je zavedal, da se igra z življenjem.

Olgopor je prispel na vrh. Ozrl se je na vse strani, nato previdno dvignil kapo.

Krilov je tedaj dvignil deske in je iz skrivnega predala jemal ribo za ribo. Vse so bile velike. Ko je zadnjo potegnil iz skrivališča, je bila košara polna. Nato je pokimal Olgoporu.

Ta je previdno splezal z nasipa in se vrnil k ladji. Ko je v košari zagledal ribe, se je nasmehnil in rekel:

»Kar greh bi bil, če bi vse te lepe ribe dala tistim požeruškim delavcem v Jaski. Oni itak ne trpijo prevelikega pomanjkanja, mi pa umiramo od gladi.«

»Tako je!« je odvrnil tovariš. »Oni bodo siti tudi brez teh rib, mi pa se bomo vsaj enkrat najedli.«

Možakaria sta pozorno pogledala okrog sebe. Ker nista nikogar opazila, sta dvignila košaro in jo ob robu obrežja, napol zakrita z vejami, nesla proti

ševikom. Delajo norce iz Boga, krščanstva, ljudstva in vsega sveta. Vedno bolj pa se na njih uresničuje ljudski pregovor: Kdor iz drugega dela norca, sam norec ostane.

Zlato bivše Češko-Slovaške. Predsednik slovaške republike dr. Tiso je izjavil, da narodna banka slovaške države doslej ni prejela od svoje zaščitne države (Nemčije) niti pare zlata nekdanje češko-slovaške narodne banke.

Ogrožena preskrba Nemčije z živili in z nafto iz Romunije. Zamrznjenje Donave je prekinilo plovbo po reki in je radi tega najhuje udarjena Nemčija, ki se je preskrbovala z živili in nafto iz dežel evropskega jugovzhoda po Donavi. Po Donavi je uvažala Nemčija nad 80% vsega romunskega petroleja ter skoraj vse žito in druga živila, ki jih je kupovala na Romunskem. Odkar so zasedle sovjetske čete vzhodno Poljsko, je zaprt Nemčiji promet iz Bukarešte preko Černovic in Lvova na Bratislavo, dasi je bila poprej ta železnica glavna prometna pot z jugovzhodom. Odlej ostanejo Nemcem odprte samo madžarske železnice, ki pa ne premorejo prometa. Zamrznjenje Donave lahko traja samo nekaj tednov, ali pa celo tri mesece.

Madžarski zunanji minister na posvetu v Italiji. Madžarski zunanji minister Czakky se je mudil proti koncu minulega tedna dva dni v Benetkah na posvetovanju z italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano. Pomen beneških posvetov je po mnenju italijanskih časopisov zelo velik pa bodoči razvoj v Podonavju ter na Balkanu.

Anglija in Francija sta poleg svojih armad združili tudi svoje zlato. Združena finančna sila je radi tega naravnost ogromna, saj znaša 8.440.000.000 zlatih dolarjev. Od francoskega zlata bo v vojne svrhe porabljen 40%, od angleškega pa 60%. Francoski in angleški finančni minister pa poudarjata, da bo vsak delček gornjega ogromnega zlatega zaklada kar se da dobro porabljen v svrhu uničenja skupnega nasprotnika.

Novi vojni minister na Angleškem. Zadnjo soboto je nenadoma odstopil angleški vojni minister Hore Belisha in je bil postavljen na njegovo mesto lord Stanley, dosedanji trgovinski minister. Najbrž se bodo začela pod novim vojnim ministrom

živahnejša nastopanja angleške vojske, katerim je nasprotoval prejšnji vojni minister.

Veliki vojaški izdatki malih nevtralnih držav. V Rimu so statističarji izračunali, da izda Švica za svojih 600.000 vojakov, ki jih je sedaj prisiljena držati pod orožjem, letno dve milijardi švicarskih frankov. Stroški Belgije radi mobilizacije znašajo 10 milijard belgijskih frankov. Nizozemski vojni minister je zahteval v začetku vojne 100 milijonov goldinarjev za narodno obrambo. Vojna pripravljenost Nizozemske je stala v prvih 30 dneh 37 milijonov holandskih goldinarjev, kar na leto znese 444 milijonov holandskih goldinarjev. Švedska ima pripravljenih 660 milijonov švedskih kron v razne svrhe. Norvežani so že sedaj porabili 300 milijonov norveških kron za vojne priprave.

Hitro rešena kriza belgijske vlade. Ministrski predsednik Pierlot je odstopil dne 5. januarja. Kralj Leopold je poveril sestavo nove vlade zopet katoličanu Pierlotu, ki je sestavil novo vlado že na praznik sv. Treh kraljev. V vladi imajo katoličani s predsednikom vred pet ministrskih mest, štirje ministri so iz vrst socialnih demokratov, dva sta pripadnika liberalne stranke ter dva izven parlamenta.

Poljske cerkvene umetnine bodo prepečene v Nemčijo. Generalni guverner od Nemcev zasedenega poljskega ozemlja je izdal 7. januarja uredbo, po kateri se zaplenijo vse cerkvene umetnine na Poljskem in bodo takoj prepečene v Nemčijo. Poljska je slovela po cerkveni umetnosti.

Počasen odmik velesil od sovjetske Rusije. Italija je že od nekdanj huda nasprotnica boljševizma, kar je dokazala s svojim oboroženim nastopom proti komunistom v španski državljanski vojni in s svojo protikomunistično trozvezo: Italija, Nemčija, Japonska. Odkar je pa Rusija napadla Finsko, je odpor proti boljševikom v Italiji znatno porastel in je bilo že več protisovjetskih demonstracij po večjih italijanskih mestih. Radi javnih obsodb boljševiške grabežljivosti je Rusija pred nedavnim odpoklicala svojega poslanika iz Rima, preden je predložil Mussoliniju svoje dokumente. Finske zmage so vplivale že tudi na Anglijo toliko, da je odpotoval dne 2. januarja iz Moskve angleški poslanik na

daljši dopust v London. Iz Moskve se je odpeljal dalje italijanski poslanik, katerega je odpoklicala italijanska vlada radi poslabšanja odnošajev z Rusijo. V kratkem bo odpotoval na daljši dopust iz Moskve v Pariz francoski poslanik. Odpotovanja poslanikov so znak, da so omenjenim trem velesilam Finci odprli oči, kako nevarno je že shujšal v enem mesecu pred nedavnim nepremagljivi ruski medved, katerega se kma' u ne bo nihče več bal.

Krščanski minister. Predsednik portugalske vlade profesor Salazar, ki je uredil portugalsko državo v skladu s krščanskimi načeli ter jo dvignil na zavidno višino, je osebno zelo skromen mož. Mesečno prejema 8000 din plače; samo od te plače živi v majhnem stanovanju, kjer mu gospodinji stara služkinja.

Ameriški predsednik Roosevelt za svobodno izbiro vlad med narodi in za izpopolnitev ameriške vojske in mornarice. Na seji ameriške zbornice ali kongresa je imel 3. januarja v Washingtonu predsednik Združenih držav Roosevelt govor. Predsednik je v svojih od zbornice odobravanih izjavah nastopil za svobodno izbiro vlad med narodi in zahteval od kongresa, da odobri 440 milijard dolarjev za narodno obrambo. Za kritje povečanih izdatkov so določeni novi davki v višini 500 milijonov dolarjev, katere bodo Amerikanci že zmogli. Kljub dvigu davkov bo znašal primanjkljaj v državnem proračunu še vedno dva milijardi dolarjev.

Moč in izgube v japonsko-kitajski vojni. Po kitajskih podatkih znaša število mobiliziranih japonskih čet na Kitajskem 49 divizij in 14 mešanih brigad, to je 1.680.000 mož. Japonci so doslej izgubili na Kitajskem 1.460.000 mož, od katerih jih je 14% padlo, 60% pa jih je bilo ranjenih. Japonci so izgubili mesečno 50.000 mož. Kitajci so v isti dobi mobilizirali 300 divizij, to je skupno 3.000.000 mož. Pri tem niso upoštevani častniški oddelki. Kitajske izgube znašajo 2.000.000 mož.

Sv. pismo v vojni. Kanadski vojaki so se na ladjah peljali v Evropo. Ena ladja je v megli zgrešila pot. Dva rušilca sta jo iskala ves dan. Nato so ladje dobile po radiu obvestilo: »Čitajte Luka, 15, 2.« Tam pa je zapisano: »Veselite se z menoj, zakaj našel sem svojo ovco, ki je bila izgubljena.«

gostemu grmu, pod katerim je bil breg precej globoko izdolben. Tista izdolbina jima je že večkrat služila za skrivališče. V njej sta pustila ribe vedno do noči, v temi pa sta jih spravila domov.

Spotoma sta možakarja večkrat obstala in priluškovala. Vmes sta se polglasno pogovarjala.

»Zvečer bo mesečina,« se je oglašil Krilov. »Paziti bova morala.«

»Mesar bo vžrel precej pozno,« je odvrnil Olgor. »Preden bo razsvetlil ravnino, bova imela dovolj časa, da odneseva ribe.«

»Čim se bo zmračilo, pazi pri priprtih vratih. Zaukal bom ko sova.«

»Prav!«

»Dobila se bova spodaj, pod veliko vrbo.«

»Bog daj, da bi se nama spet posrečilo!«

»Da, Bog daj! Potem bomo vsaj za tri dni rešeni stradanja.«

»Oh, koliko drugače je bilo v prejšnjih časih!«

»Da drugače! S polnimi košarami rib smo se vračali domov.«

»In te košare smo naložili na tvoj voz in jih peljali v Jasko, kjer smo ribe prodali. Ali še veš, Kri-

lov, kako je bilo ob takih prilikah lepo? Veseli smo bili, ker smo imeli polne mošnje srebrnikov.«

»O, lepo je bilo v Jaski! Ko so nas ljudje zagledali na ulicah, so nam veselo prihiteli naproti in nas pozdravljali... Takrat je bila v Jaski samo ena tovarna z visokim dimnikom. Danes jih je skoraj toliko ko jablan med polji.«

»Oh,« je vzdihnil Olgor, »kje je moj voz in konj?«

»Rdeči so odšli i z vozom i s konjem i z denarjem.«

»In z žetvo!«

»In z ribolovom.«

»Tako bodo morda tudi šli z našimi ženami in hčerami, če jih bodo pozeleli. Saj veš, kako je bilo z Natalijo Perov! Pasji šubin jo je pozelel in odvedel, ne da bi očeta ali njo vprašal za pristanek.«

»Oh, ti psi, ki trdijo, da ni Boga, bi nam vzeli tudi dušo, če bi mogli.«

»Boga zastonj tajijo!« je odločno dejal Olgor. »Bog živi! In edino naše bogastvo, ki ga zdaj imamo, je Kristus, ki ga nosimo v svojih srcih.«

»Da, on je naše bogastvo. In on nas bo rešil.«

(Dalje sledi)

ee, temveč tudi povzročiteljice nevarnih bolezni, kakor bacile legarja, kolere in jetike, ki jih je na koži vedno nekaj.

Iz stanovanja bi bil moral

V francoskem mestecu Caen se je neki hišni gospodar že dolgo časa jezil, ker mu njegov najemnik ni plačal niti pare za stanovanje. Zdal bi ga naj bila sodnija vrgla na cesto. Stanovanje je bilo zaklenjeno, a s pomočjo ključavničarja so le vdrl vanj. Pa so našli v postelji okostnjak. Že 18 mesecev je bil najemnik mrtev, ne da bi ga bil kdo v hiši pogrešil.